

SAKSFRAMLEGG

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	29.04.2020
	Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	29.04.2020
	Formannskapet	05.05.2020
	Kommunestyret	12.05.2020

INNBYGGERFORSLAG OM LOKALISERING AV OMSORGSBOLIGER PÅ ALGARHEIM

RÅDMANNENS INNSTILLING

Innbyggerforslaget om at lokaliseringen av omsorgsboligene på Algarheim skal vurderes på nytt, imøtekommes ikke.

Ullensaker, 17.04.2020

Rune Hallingstad
rådmann

Saksbehandler: Camilla Jensen

Vedlegg:

- 1 Innbyggerforslag
- 2 Saksprotokoll PS 149/19 FSK 24.09.2019
- 3 Saksfremlegg PS 149/19 FSK 24.09.2019

SAMMENDRAG

Det ble opprettet et innbyggerinitiativ i Minsak.no den 08.12.2019 med overskriften «Sak 14/2077-41 Utredning av tomt til lavterskelboliger knyttet til rusproblematikk.»

Dato for sluttsignering var 22.12.2019, og innen fristen hadde 383 personer undertegnet. Saken ble oversendt kommunen for behandling i kommunestyret.

I det følgende vil det bli sett nærmere på de forslag som er fremmet i innbyggerinitiativet, og om vilkårene for å behandle disse er oppfylt. Det skal bemerkes at selv om vilkårene for behandling av et innbyggerforslag ikke er oppfylt, står kommunestyret likevel fritt til å ta saken opp til behandling.

SAKSUTREDNING

Vilkår

Bestemmelser om innbyggerforslag er fastsatt i lov 22.06.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 12-1, bestemmelsen trådte i kraft f.o.m. det konstituerende møtet i kommunestyret den 15. oktober 2019. Den gir innbyggerne en rett på visse vilkår, til å kreve at et konkret forslag blir behandlet av kommunestyret selv. Forslag som blir satt fram og nedstemt kan ikke påklages med mindre dette følger av særlige regler. Kommuneloven § 12-1 lyder slik:

§ 12-1 Innbyggerforslag

Innbyggerne i kommunen eller fylkeskommunen kan fremme forslag som gjelder kommunens eller fylkeskommunenes virksomhet. Kommunestyret eller fylkestinget plikter selv å ta stilling til forslaget hvis minst to prosent av innbyggerne står bak det. Likevel er 300 underskrifter i kommunen eller 500 i fylket alltid tilstrekkelig. Kommunestyret eller fylkestinget skal selv ta stilling til om det aktuelle forslaget gjelder kommunens eller fylkeskommunens virksomhet.

Kommunestyret eller fylkestinget skal selv ta stilling til forslaget senest seks måneder etter at det er fremmet. Denne tidsfristen gjelder ikke hvis forslaget blir henvist til behandling i forbindelse med en pågående plansak etter plan- og bygningsloven. Forslagsstillerne skal informeres om vedtak som treffes, og om tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.

I samme valgperiode kan det ikke fremmes forslag med samme innhold som et tidligere innbyggerforslag. Det kan heller ikke fremmes innbyggerforslag med samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret eller fylkestinget i løpet av valgperioden. Kommunestyret eller fylkestinget skal selv ta stilling til om et forslag kan fremmes.

Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragrafen, og som blir nedstemt i kommunestyret eller fylkestinget, kan bare påklages dersom forvaltningsloven eller annen lov gir klagerett.

Saken er levert med 383 underskrifter, og vilkåret om antall personer bak forslagene er oppfylt. Minimumskravet er 300 personer. Det er ikke noe krav om at disse har stemmerett, også personer under 18 år kan fremme forslag. Forslagsretten er gitt innbyggerne i kommunen. Av oppgitte bostedsadresser til de som har stilt seg bak dette forslaget, legges til grunn at vilkåret om innbyggertilhørighet er oppfylt.

Innbyggerforslaget må gjelde kommunens virksomhet. Her i betydningen vid forstand uavhengig av om det er lovpålagte tjenester eller ikke. Denne saken gjelder vedtak fattet av formannskapet 24. september 2019, om lokalisering av omsorgsboliger på gamle Algarheim skole, med følgende ordlyd:

1. Ny omsorgsbolig lokaliseres på tomte for Gamle Algarheim skole.
2. Rådmannen gis fullmakt til å videreføre prosjektet med denne lokaliseringen.

For å imøtekomme kommunens fremtidige økte behov for et bemannet lavterskel botilbud tiltenkt spesielt de eldste, kroniske rusmisbrukerne og personer med sammensatte lidelser, bes Administrasjonen se på muligheten til å øke prosjektets størrelse, slik at antall leiligheter økes fra 10 stk til 15-18 stk og antall akuttleiligheter økes fra 2 stk til 3-5 stk. På denne måten tilpasses prosjektet til å sikre verdige boforhold for en fremtidig økning i antall mennesker i denne gruppen, og man kan etablere et mer drifts- og investeringseffektivt tilbud. Estimert økning på drift og investering legges frem ved budsjettbehandling.

Administrasjonen går i dialog med utbygger av boligfelt på andre siden av veien for å se på mulighetene for å bygge en felles gang- og sykkelsti for begge prosjektene.

Også vilkåret om at forslaget må gjelde kommunens virksomhet er således oppfylt.

Det kan videre nevnes at vedtaket som innbyggerforslaget gjelder, ble fattet i forrige valgperiode. Vedtaket ble ikke fattet av kommunestyret. Det var derfor uansett anledning til å fremme innbyggerforslag med samme innhold i desember 2019, jf. kommuneloven § 12-1 annet ledd.

Med det er lovens vilkår for å kreve forslaget tatt under behandling oppfylt, og kommunestyret plikter da å ta stilling til forslaget.

Kommunestyret må ta stilling til forslaget senest på kommunestyremøtet den 12.05.2020, for å overholde lovens frist på 6 måneder.

Innbyggerforslagets innhold

De konkrete forslagene i innbyggerforslaget er listet opp slik:

1. Vi krever at lokalisering av disse omsorgsboligene vurderes på nytt og behandles i kommunestyret, da vedtaket om lokalisering er besluttet på mangelfullt grunnlag.
2. Vi krever at valg av lokalisering av disse omsorgsboligene skal vurderes basert på reelle konsekvensutredning og ROS-analyser av berørte boområder, inkl. omkring-liggende uteområder, friarealer, skolevei, skole og flerbrukshall.
3. Lokalisering av denne type boliger må sees opp mot kommunens strategiske planer for å sikre en helhetlig planlegging.

Vurdering

Rådmannen behandler spørsmålene i saken under ett, da de til dels går over i hverandre. Det er igangsatt en reguleringsprosess for det tiltaket som innbyggerinitiativet omfatter. Underskriverne mener lokaliseringsspørsmålet er fattet på feil grunnlag.

Når det gjelder hva som utløser konsekvensutredning, så er dette noe som skal vurderes i planprosessen etter plan og bygningsloven. Per i dag så har det vært avholdt et oppstartsmøte, og det ble tidlig i mars 2020 er varslet oppstart av detaljregulering. I planinitiativ av

20.12.2019 fra Rambøll, er det nærmere begrunnet hvorfor plansaken ikke skal konsekvensutredes:

Det vurderes at planen ikke utløser behov for konsekvensutredning etter forskriften.

Tiltaket faller ikke innenfor forskriftens § 6 om planer som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram, da det ikke omfattes av forskriftens vedlegg 1. Tiltaket kunne potensielt ha falt innenfor punkt 24 og 25 i forskriftens vedlegg 1. Punkt 24 krever konsekvensutredning dersom planen blant annet tilrettelegger for mer enn 15 000 m² BRA med offentlig tjenesteyting. Antallet omsorgsboliger som ønskes etablert gjennom planen vil derimot ha et langt mindre arealomfang enn 15 000 m² BRA. Punkt 25 krever konsekvensutredning for nye boligområder som ikke er i samsvar med overordnet plan. Tiltaket vil heller her ikke utløse krav til konsekvensutredning da kommuneplanen åpner for boligutvikling, noe som også kan omfatte omsorgsboliger.

Planer i forskriftens vedlegg II skal etter § 8 konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men trenger ikke planprogram eller melding. Planen inkluderer etablering av gang- og sykkelvei, og det skal dermed vurderes om den kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Planen tilrettelegger for gang- og sykkelvei langs eksisterende vei, over en strekning på rundt 200 meter. Gang- og sykkelveien vil trolig etableres på Kisaveiens vestre side i nordgående retning for å kobles på eksisterende gang- og sykkelvei lengre nede. Etableringen vil dermed ikke omdisponere landbruksjord på veiens østre side. Gang- og sykkelveien anses ikke til å kunne komme i konflikt med andre interesser. Tiltaket er også i tråd med kommuneplanen, og statlige retningslinjer. På grunnlag av gang- og sykkelveiens begrensede omfang og fraværet av interessekonflikter vurderer vi at tiltaket ikke vil kunne få vesentlige konsekvenser for miljø og samfunn. Tiltaket vurderes derfor heller ikke som konsekvensutredningspliktig etter forskriftens § 8.

Selv om tiltaket ikke konsekvensutredes vil alle aktuelle forhold, selve plantiltaket og virkningene av det vil bli beskrevet på vanlig måte i reguleringsplanens planbeskrivelse. Saken (planvedtaket) vil bli opplyst i tilstrekkelig grad gjennom dette.

Planmyndigheten (kommunen) selv vil ta stilling i den videre prosessen hvorvidt reguleringsplanen utløser krav om konsekvensutredning etter plan – og bygningslovens regler. Rådmannen vil utdype Rambølls vurdering noe: Området er satt av til tjenesteyting i kommuneplanen (tidligere benevnt «offentlig formål»). Dette formålet kan omfatte omsorgsboliger med bemanning, og er derfor i samsvar med kommuneplanen. Beslutningen om lokalisering i formannskapet 24.9.2019 bygger på kommuneplanen, og den påbegynte reguleringsprosessen følger dette opp.

Planforslaget blir nabovarslet og lagt ut til offentlig høring, og berørte naboer og andre med interesse kan komme med innspill i denne prosessen.

Videre så foreligger det en ROS analyse av 30.08.2015, som tok for seg både Gamle Algarheim skole og Helgebostad som alternative lokasjoner for omsorgsboliger. I ROS analysen for Gamle Algarheim skole var det angitt som risiko at brukergruppen kan redusere tryggheten i og rundt barnehage, skole, lek- og oppholdsarealer. I tillegg var det vurdert at tryggheten i nærområdet på grunn av brukergruppen kan skape problemer. Det ble ikke foreslått noen avbøtende tiltak som følge av disse risikovurderingene.

Rambøll skal nå utarbeide en ordinær ROS analyse til reguleringsplanen. I tillegg har Ullensaker kommune engasjert HR prosjekt til å utarbeide en ROS analyse for øvrige samfunnsmessige virkninger av tiltaket. Disse to ROS analysene vil utfylle hverandre. Gjennom den pågående planprosessen skal det sees nøye på hvilke innvirkninger en slik omsorgsbolig vil kunne ha for miljøet i tilknytning til Gamle Algarheim skole. Rådmannen registrerer de bekymringer som er kommet opp i informasjonsmøter med nabolaget og tar dette på alvor. Hensikten med en offentlig planprosess er nettopp å belyse alle sider ved et tiltak, samt sørge for at det blir stilt krav om nødvendige avbøtende tiltak.

Det har fra kommunens side vært foretatt en kartlegging av en rekke aktuelle eiendommer hvor en slik type døgnbemannet omsorgsbolig kan ligge. Det er foretatt en helhetlig vurdering av de aktuelle eiendommene. Kriteriene som har vært vurdert i lokaliseringsvedtaket av 24.09. 2019 er *«egnethet ift størrelse og utforming av tomtene, nærhet til offentlig kommunikasjon, kommuneplan og reguleringsforhold, beliggenhet/naboforhold samt tomteverdi/-pris»*. Videre så er det konkret angitt at omsorgsboligen *«kan gjerne ligge i utkanten av et boligfelt»*.

I innbyggerforslaget nevnes videre til at lokaliseringsvedtaket må sees opp mot kommunens strategiske planer for å sikre en helhetlig planlegging, særlig kommunens planforslag for kommuneplan 2019-2030:

Viser til kommunens egen beskrivelse av viktigheten av Nærmiljø, barn og unges oppvekstmiljø i kommunens planforslag for Kommuneplan 2019-2030: "Siden nesten alt av by-, sted- og boligplanlegging har innvirkning på nærmiljø og oppvekstvilkår for barn og unge vil planene for utviklingen av Ullensaker få store konsekvenser for denne gruppen. Det må avsettes tilstrekkelige arealer til lek og aktivitet for barn og unge i ulike aldersgrupper. Arealene må også ha og kvalitet og oppleves trygge og inkluderende for målgruppen."

Rådmannen vil her peke på at kommunen har plikt til å ta vare på og sørge for et tilbud til alle grupper i samfunnet. I dette ligger at kommunen må tilrettelegge for et samfunn som integrerer alle. Omsorgsboligene saken gjelder, er for Ullensaker kommune sine innbyggere som skal få et mer stabilt tilbud på Algarheim. Rådmannen ser det ikke slik at det behøver å være motsetninger mellom et godt oppvekstmiljø for barn og unge på den ene siden og tilrettelegging for grupper som har ulike typer av utfordringer og lidelser på den andre siden.

Rådmannen er av den oppfatning at initiativet ikke bringer inn vesentlig nye forhold enn de som er fremmet og behandlet i tidligere politiske saker, senest ved formannskapetets vedtak 24.09.2019. Innholdet i forslaget gjelder videre i stor grad det som skal tas opp i den pågående detaljreguleringen. Rådmannen vurderer at innbyggerforslaget om at lokaliseringen av omsorgsboligene på Algarheim skal vurderes på nytt, ikke imøtekommes.

KONKLUSJON OG ANBEFALING

Kommunestyret plikter å ta stilling til innbyggerforslaget, da lovens vilkår for å kreve forslaget tatt under behandling er oppfylt.

Rådmannen anbefaler at innbyggerforslaget om at lokaliseringen av omsorgsboligene på Algarheim skal vurderes på nytt, ikke imøtekommes.